

z zgodovinskimi in jezikoslovnimi preiskavami, spodbujeni z odkritjem dragocenih spominkov slovstvenih in z razglašeni narodnimi pesmami navdušeni jeli so premišljevat in spoznavati sami sebe, svoje brate, svoja narečja in slovstva, svoje prednosti in slabosti, svojo minulo in bodočnost. Jeli so se Slovani spoznavati in kmalu so čutili, da so udje enega telesa, veje enega drevesa. Megleno, stoletja zaduševano slutenje spremenilo se je v jasno zavest. Iz tega prebujenega čutstva, iz te zavesti rodila se je slovanska vzajemnost.

Kdor že kaj ima, ali vsaj meni, da ima, ta se ne poprijemlje tako nestrpljivo, kakor revež, ki nima ničesar, vsake priložnosti, kjer se dá kaj pridobiti. Mi Slovenci smo imeli do nedavnih časov slovstva ubogo malo in zatirani in potujčevani smo bili med vsemi Slovani najbolj. Zato smo pa tudi koj željno razprostrli roke k objetju vseh bratov slovanskih. Saj nam je tako ukazovalo naše srce, naša zgodovina, skrb v našo prihodnost, zlasti tudi naše narečje in prebivališče, po katerih smo tako rekoč središče Slovanov.

Kakor pa spričuje ne le naše slovstvo, ampak tudi vsa naša narodna delavnost, nagnili smo se zlasti k onim bratom na severji, katerih prednji možje so zbudili v nas zavest narodnega življenja in z učenimi izdelki svojega duha pred celim svetom dokazali ne le existencijo, ampak tudi bodočnost slovanstva. Kdo bi ne želel, da bi se ta zveza in vzajemnost utrjevala in množila, da bi se med nami v našo veliko korist bolj in bolj razširjalo poznanje bratovskega naroda, ki vzbuja pozornost cele omikane Evrope, ki ni le velika veja debela slovanskega, ampak tudi narod slavne zgodovine, ki so vpričo cele Evrope neprenehoma bori za svojo kulturno in politično samostojnost! Kdo bi si zlasti ne vošil, da bi se vedoželjni mladini slovenski odprla pot do duševnih izdelkov onega naroda, ki nima le čestite in prevažne slovesnosti stare, ampak tudi v sedanjem stoletju med Slovani stoji na prvem mestu literarnega, zlasti pa znanstvenega razvoja! Naj bi v tem oziru moje delce kaj koristilo!

* *Naznanilo družbe sv. Mohora.* Da-si ravno se je letos družbinih bukev 2000 iztisov več napravilo, zmanjkalo bode vendar vsacih bukev skoraj čez 1000 iztisov, ker je število letošnjih družnikov od 3980 naraslo na 7086. Da vendar vsak družnik petero knjig dobí, dala je družba še ene „Večernice“ in povest „Utopljenici“ v naglici natisniti; drugi natis „Življenja svetnikov“ pa bo dovršen konec mesca septembra t. l. Naj blagovolijo torej čast. dekanijski in farni predstojniki letošnje bukve, ki se okoli 20 t. m. razpošiljati začno, tako razdeliti, da dobí vsak družnik: 1. „Koledarček za l. 1868,“ 2. „Življenje svetnikov in svetnic božjih“ (samo nekatere dekanije, posebno po mestih in ki so med zadnjimi došle, naj blagovolijo na to knjigo do konca septembra t. l. počakati); 3. ene „Večernice“ (15. ali pa 16. zv.); 4. „Fabiolo“ ali pa namesto nje povest „Utopljenici“ (ki naj se posebno daje kmečki mladini in drugim manj izurjenim bralcem) in 5. „Vinorejca,“ po Koroškem in Kranjskem, kjer vino neraste, pa „Sadjerejo v pogovorih.“ Pri tej priložnosti prosimo vsacega družnika, naj plača vsak za prejete bukve po 4—5 nkr. čast. gg. dekanijskim ali farnim predstojnikom ker se nikar ne more zahtevati, da bi voznino za bukve iz lastnega plačevali, družbi je to pa tudi nemoogoče storiti.

Prejemnikom „Utopljenecv“ naj se dá tudi „Sadjereja“ z „Vinorejcem“ vred, da dobé ti udje šestere bukev. Na 2. natis „Življenja svetnikov“ prosimo, da počakajo do konca septembra: na Koroškem celovška, kanalska in pliberška dekanija; na Goriškem in v Primorji: komenska in tržaška dekanija; na Šta-

jarskem: mariborska dekanija in fari Lotmerk in Veržeje; na Kranjskem: 300 udov ljubljanske dekanije; in mesto Zagreb.

V Celovcu 15. julija 1867. Družbin odbor.

Pri priliki, ko sl. odbor Mohora družbe oznanja razpošiljatev družbinih bukev, izrečem jaz, kot poverjenik ljublj. dekanije željo, ki čast. družnike reši skrbí, poverjeniku pa polajša težavni posel, in ta želja je: naj bi častiti družniki plačilo za prihodnje leto odrajtali tedaj, ko sprejmó knjige. Anton Lésar.

* *Car Murat II. i Republika Dubrovačka* — se veli drama v 5 činih, ki ga je na svetlo dal znani pisatelj jugoslavenski gosp. Juri Matija Špor na Reci leta 1861. — Ker od dné do dné Jugoslovenstvo dobiva večo važnost, ni napak, da ponavljamo oglas zgodovinsko-zanimive drame „Cara Murata.“ Na prodaj ima knjižico tudi bukvar J. Giontini v Ljubljani.

* Znani srbski starinoznanec Št. Verković je našel v Macedoniji 822 stihov Orfejevih pesem v slovanskem jeziku. Slog je neki prav skladnoglasen in veličanstven. Če se ta najdba popolnoma potrdi, bil bi to najstari spominek starega jezika slovanskega in na poezijo slovansko enacega upljiva, kakor rokopis kraljedvorski.

* Ni dvombe, da postane obiskava narodopisne razstave v Moskvi jako vspešna za razvitek književne vzajemnosti slovanske. Kot prvi sad te vzajemnosti se napoveduje „vseslavjanska matica“, ki se bo neki v Moskvi ustanovila in skrbela za zbliževanje slovanskih jezikov.

* „Drageljub“ naznanja, da se je Matica ilirska združila z jugoslovansko akademijo.

Dopisi.

V Kastvu 19. julija. — Mlada naša národna čitalnica se more vendar ponašati s tem, da šteje med svoje člane sledeče slavne rodoljube gospode: dr. Jerneja Legata, škofa tržaškega, dr. Jurja Dobrila, škofa poreškega, dr. Janeza Bleiweisa, dr. Lovra Tomana, ki so blagovolili sprejeti imenovanje za častne člane. Zahvaljujemo se tedaj visokim gospodom, da so počastili društvo naše s pristopom svojim, ter s tem pokazali, kako jim je drago naše lepo slovansko Primorje, in kako želé, da bi se med nami izbudila prava čut in živa ljubezen do naroda in njegove narodnosti, da ne bi se ptuji duh vrival čez morje v naš narod na škodo Avstriji. Odbor.

Iz Celja. (Zahvala.) Za častivno in tolažljivo sočutje in udeležbo pri pogrebu moje nepozabljive sopruge Terezije, ki se je 19. dne t. m. obhajal, izrekam prečastitljivemu gospodu opatu, Matiju Vodušeku, kakor tudi vsem drugim gospodom duhovnikom, v velikem številu nazočim gospóm in gospodičinam, gosp. uradnikom, profesorjem in učiteljem, dijakom gimnazije in šolarjem glavne šole, vsej žlahti, prijatlom in znancem svojo srčno zahvalo.

V Celji 20. julija 1867.

Dr. Kočevár.

Iz Haloz. R. B. Nihče naj se ne čudi, ako mi štirski Slovenci hrbet obračamo nemškemu Gradcu, ter se poželjno oziramo na belo Ljubljano, ta prikazen je povse naravna in lahko razumljiva vsakteremu našincu, ki je dosle le povrhoma pazil na obnašanje nemških poslancev v graškem zboru proti nam zatiranim Slovincem;

ni pike nam niso hoteli nemški sosedje priznati tega, kar nam ide po Bogu in pravici, kar uživajo narodje v vsaki ustavni in pravni državi; še manje nam je ugaljal čisto nemški deželni odbor. *) Imali stvar tako lice, kako moremo ž njimi zakonarit hoditi v isti hram, kjer bi mi naj v zadverku čučali ali v zapečku stisnjeni čepeli, oni bi pa z vsem po svoji volji le na svojo korist razpolagali, ter z našim deležem se mastili in salo si redili? Mi smo npravno prisiljeni, ako si hočemo največo svetinjo, jezik in narodnost ohraniti ter narodu pomagati k zdravi omiki, da po zakonitem potu na to delamo; drugoga rešila ni, da dobimo narodno upravo, da se odtegnemo tujemu gospodstvu in npravnost kvarečemu nemškemu svoboumju; ne smemo več biti onuča tuji nas gazeči nogi. Če pa nam se to ne bi privoščilo, kaj ovira, da se pridružimo unkraj Zidanega mosta stanujočim bratom? Bili vsi zdržema živeči Slovenci dobili eno narodno upravo s središčem v Ljubljani, vlada bi bila mnogo cenejša, državi pa ne bi pretila nikaka škoda, ker prememba bi se vršila v kolobaru avstrijske oblasti. — Za Krempljnov spomenik so nadalje darovali gospodje: Sović Aleks., podžupnik pri sv. Vidu 10 gold., Košar Matija, kaplan leskovski 10 gold., Mlinarič Jožef, župnik leskovski 5 gold., Švajger Gabr., kaplan pri sv. Vidu 5 gold., Hrliš Benedikt, kaplan sv. trojiški 5 gold., Heler, klepar v Ptuju 2 gold., Šalamun Klem., kaplan sv. trojiški 2 gold., Hrzič Ivan, duhovnik v Muretincih 2 gold. Od tod in iz prejšnjih sporočil sija, da razve drugih vrlih darovnikov tudi haloško razumništvo radodarno polaga žrtvo na darilnik mili domovini.

Iz Knežaka na Pivki 18. julija. A. D. — Med tem ko se bližnji in daljni sosedje lepega polja veselé in obilnega pridelka nadjajo, zdihujejo prebivalci izhodnjega kota kamnite Pivke ter milo tugujejo: kaj bo z nami, od česa bomo živeli, kako se ohranili, ako se nas človekoljubni ljudje ne usmilijo! — Toča, ki je 4. in 5. rožnika vasi Knežak, Jursiče, Beč in Koritnice in zadnje 2 vasi tudi 29. u. m. zjutraj zadela, je ondotno polje tako močno potolkla, da so rež pokositi morali, in druga točina še semena donesla ne bo. Vrh vsega zlega jo Koritnice, ki so po toči in ž njo sklenjeni povodnji med imenovanimi vasmi največo škodo trpele, še nova nesreča zadela. Pogorelo je v tej vasi 10. dne t. m. — ker je močen veter vlekel — v pol uri 16 gospodarjem vse imetje. Ker so se bili Koričani tisti nesrečni dan po senožetih razšli, le stare in otroke domá pustili, in toraj ni kdo kaj oteti mogel, so jim celó oblačila zgorela, da še k ljudem ne morejo in le lačni in napol nagi domá čakajo in gledajo, od kod jim bo kdo kak dar prinesel. Ker jim pa bližnji sosedje zdatno pomagati ne morejo, jih usmiljenju in darežljivosti daljnih dobrotnikov prav živo priporočamo sè zagotovilom, da niso v stanu svojih milodarov boljše naložiti, kakor če jih tem nesrečnim revežem v njih veliki stiski podelé. Slavno vredništvo „Novic“ pa prosimo, da bi darove dobrotno sprejemati blagovolilo. **)

Iz Ribnice 16. julija. — r. — Predrage „Novice“! Le malokdaj Vam dospe kak dopis iz naše prijazne doline, kakor da bi tukaj ne bilo ne enega domoljuba ali — Slovenca — s tem imenom nas nemškutarji ločijo od domačih. — Pa lahko jo rečem, da so kmetje vsi za slovenščino vneti, gospôda pa saj večidel. Nedavno sem v Ljubljani oporeko slišal, zakaj nimamo

čitalnice, saj jo ima že skoraj vsak trg. Res je; al prijatli! pri nas sedaj to ni tako lahko. Naša dolina ni premožna, zlasti zdaj ko ravno zidamo novo farno cerkev, ki bo prej čez 70.000 gld. pobrala, kakor manj. Zidanje jako lepo napreduje. Akoravno je težavno, vendar naši farmanje z veseljem dopeljujejo potrebno tvarino in po moči donajajo denarje, sad velicega truda. Nove cerkve pa nam je bilo res jako treba; to je le en glas vseh, ki so poznali staro podrtijo. — Kar se polja tiče, hvala Stvarniku, nam za letos prav dobro kaže. Tudi mrve ni bilo že kmalu toliko. Z Bogom!

Kamnik 21. julija. — 23. maja so bile tukajšnji c. kr. okrajni gosposki pravila (štature) za narodno čitalnico vložena, pa še dandanes ni sluha ne duha, kje da počivajo. So se mar med potjo iz Kamnika v Ljubljano zgubila?

Iz ljubljanske okolice 20. julija. — „Novice“ so tam enkrat rekle, da čakamo kakor duše v vicah boljših časov. Hvala Bogú, da nam je nekoliko vendar-le odleglo! Z moko smo nehali barantati, krompir smo že pred velikim delom okusili, žita smo še precej našli, prve snope brž omlatili in peljali svojim mlinarjem, ktere smo že dolgo zapustili, ker jim nismo imeli kaj v mlin dati. Tako imamo zdaj ljub domač kruhek. Le ena je še, in ta je huda: naši grunti so se tako zadolžili, da bo treba vso pšenico prodati, da se obresti plačajo; kaj bo pa še za druga odrajtvila? To nam še enmalo srca lajša, da je vendar do tega prišlo, da so nam saj nekoliko pri davkih prijenjali za 1865. leto za sušo, ktera nas je tako hudo zadela. Zavoljo tega slava našemu deželnemu zboru! Naj bi tudi vprihodnje ne pozabil nas revežev. Hvala tudi našemu okrajnemu gosp. predstojniku, da se nam je naklonilo nekoliko davkovskega odpusta, za kterega se je potegnil naš deželni zbor. Bog nam blagoslovi še jesenske pridelke, ker ti so kmetiški živež! J. P., župan.

Iz Ljubljane. (Iz seje mestnega zbora.) Na dopis c. kr. deželnega predsedstva, da naj mestna županija pazi na zdravje mesta, ker se kolera iz Črnogore širi v Dalmacijo, je gosp. župan imenoval zdravstveno komisijo; potem izročuje finančnemu odseku dopis kupčijske zbornice, ktera želi podpore za načrtanje ljubljansko-belaške železnice, in naznanja naposled, da svetli knezoškof bojo sami služili črno mašo (danes v sredo) za vstreljenega cesarja Maksa. Dr. Bleiweis praša župana: ali se ne bojo hišni gospodarji, ki imajo svoje hiše proti Ljubljani obrnjene, pa so zeló nečedne, prijazno nagovorili, da bi jih očedili, kadar dobimo nov lep most? Župan obljubi. — Živahna razprava se je potem začela o tem: ali naj mesto na-se vzame vse stroške potrebnega podzidovanja na onem pobrezji Ljubljane, kjer je poprej starinsko sejmišče bilo, ali naj tudi pripomore g. Volheim, ki dobí plačilo za poprave struge Ljubljane? Sklep je bil, naj se z Volheimom ta reč vredi.

— Deželni odbor je dovolil, da kuratorij deželnega muzeja iz zapuščine Freyerjeve zbirko rastlin, ktera obsega 50.000 rastlin, vredjenih po sistemi Reichenbach-ovi, z dodanimi slovenskimi imeni, kupi za 200 gold., njegove rastlinoslovske rokopise za 150 gold. in natoroznanstvene knjige za 150 gold. S tem si pridobi naš muzej lep pomnožek.

— K slovesni glavni skupščini akademije jugoslavenske v Zagrebu 28. dne t. m. je povabljena tudi naša Matica slovenska.

— Gosp. dr. Toman je bil za en dan v Ljubljani, kamor ga je pripeljal žalostni posel, da je še enkrat videl, al žalibog, že mrtvo svojo sestro — mater Benedikto v ljubljanskem nunskem samostanu, v katerem je

*) Da se te resnitve resnica bolje razvidi, dobro bi bilo sestavek v dnevniku „Zukunft“ č. 156. 10. julija: „Die Slovenen in Steiermark“ v „Novicah“ in v „Slovenskem Gospodarju“ poslovenjen natisniti.

**) Prav radi! Da bi le prav obilo se stekali takošnim revežem na pomoč! Vred.

mного let neutrudljivo podučevala žensko mladino in slovela posebno kot mojstrica v ženskih umetniških delih.

— Zdaj, ko se bliža čas, da se ljudske šole končajo, naznanjajo časniki knjige, ki naj bi se pridnim učencem dajale kot šolska darila. Tudi mi zlasti za bolj odraščeno mladino v ponavljavnih nedeljskih šolah nasvetujemo sledeče izvrstne knjige: „Umno kmetovanje in gospodarstvo“ (80 kr.), „Kemija kmetijska“ (80 kr.), „Občna povestnica ali zgodovina vsega, kar se je od nekdanj do danes po svetu godilo“ (1 gld. 50 kr.). Vse te knjige se dobó v Blaznikovi tiskarnici; „Štirji letni časi“ prodaja Matica slovenska po 1 gld. Vse te knjige so pravi biseri slovenskega slovstva.

— „Sokol“ je v nedeljo zvečer napravil na dvoru in dvorani čitalnični veselico, ki je bila prav srčnovesela. Počastil je za nekoliko časa tudi naš c. k. deželni predsednik to veselico s svojo nazočnostjo in svojo zadovoljnost razodel nad lepim petjem pevskega društva.

— (*Razpis darila.*) Dramatiškega društva začasni odbor je v seji dne 20. julija t. l. sklenil, da se razpiše **darilo dvajsetih goldinarjev** za najboljši izvorni tekst (libreto) komične operete. Rokopisi pošiljajo naj se do 1. novembra t. l. podpisanemu odboru. Honorirali se bodo primerno tudi drugi dobri rokopisi, katerim se omenjeno darilo ne bode moglo prisoditi.

Vsa č. vredništva slovenskih časopisov prosimo, da blagovolé priobčiti ta razpis v svojih listih.

V Ljubljani 21. julija 1867.

Odbor dramatiškega društva.

— Gosp. Rigondaud, iz Zagreba silovito iztirani „mučenik za pravo trojedne kraljevine“, se je na poti na Dunaj, kamor se gre pritožiti zaradi te barbarske sile, mudil nekoliko dni v Ljubljani.

— Izvrstni rodoljub, čitalnici naši veliki podpornik g. Henrik Grmek, c. kr. poštni oficijal, je umrl za pljučnico, še le 37 let star. Včeraj je bil pogreb njegov.

— V 164. listu nemškega ljubljanskega časnika c. kr. finančna direkcija na dopis v 24. listu „Novic“, v katerem se gospodar M. Ilovar iz Paradišča pritožuje, da c. kr. davkova uradnja ni hotla sprejeti slovenske pobotnice, odgovarja tako-le: „Po preiskavi c. kr. finančne direkcije se pobotnica M. Ilovarjeva zato ni sprejela, ker ni bila prav narejena. Sicer pa je gospod uradnik, če tudi to ni njegova dolžnost bila, Ilovarju podal načrt, po katerem naj novo pobotnico naredi; on je ta načrt brž prepisal, podpisal, in potem tudi brez pomude denar prejel.“ — Ker slavna c. kr. finančna direkcija „Novicam“, ki so pritožbo Ilovarjevo naznanile, ni poslala tega razjasnila, ga „Novice“ iz „Laib. Ztg.“ vzamejo zato, da ga izvejo vsi, ki so pritožbo v „Novicah“ brali, „Laib. Zeitg.“ pa ne beró, in da ga izve tudi gospodar Ilovar sam. Po tem razjasnilu sl. finančne direkcije je misliti, da je zadevni gosp. uradnik novo pobotnico v slovenskem jeziku napisal „prostemu kmetu“ Ilovarju in da je s tem pokazal, da cení ravnopravnost in da je tudi zmožen jezika dežele, v kateri je uradnik. Željno pričakujemo, da nam to našo pravično misel potrdi gospodar Ilovar sam. Potem še le nam bo všeč razjasnilo gospoda K. pl. Felsenbrunn-a.

(*Naznanilo.*) Oziraje se na naznanilo v zadnjem listu „Novic“ naznanjamo še enkrat vsem č. čitalnicam in slovenskim pevcem sploh, da omenjeni prvi dve poli litografovanih zborov izidete koj v začetku mesca avgusta. Prosimo tedaj, da se podvizajo z naročnino, da jim moremo vsem postreči; tudi naj se zmerom število posameznih glasov natanko naznanja.

Pevski odbor.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Poslednje dni so se važne reči godile v državnem zboru, — važne, pravimo, al ne zato, da bi bil državni zbor kaj važnega za to storil, da bi se bilo kaj razjasnilo, kako bode vprihodnje z našo ljubo Avstrijo; važne so bile razprave le zatega del, ker je zdaj jasno kot beli dan, da sama tista stranka, ki pod imenom „nemška liberalna“ zvonec nosi v državnem zboru, ne vé, pri čem da je in kaj da hoče. Cela povodenj „liberalizma“ (svobodoljubja) ima priti čez Avstrijo, ako slišimo, kaj vse nameravajo ti kolovodje; „ljudska šola iz rok duhovščine“! „proč s konkordatom“! „nova verska postava“! „proč s tem, da bi se morivci in razbojniki na smrt obsojevali“! — taki in enaki valovi liberalizma se dvigujejo, ki hočejo osrečiti Avstrijo — ali bojimo se, da ne bi je popolnoma — potopili! To pa, kako bi se Avstriji brž brž dala ustava, vsem narodom pravična, in kako bi se državi pomagalo iz finančnih zadreg in solni davki olajšali državljanom, to vse je ostalo za unim. Finančni odbor, namesti da bi se pred vsem drugim poprijel glavnih ran države naše, ktere je sam minister denarstva tako neusmiljeno očitno odkril, kaj je ta dozdej storil? — deželno ministerstvo (Landesministerium) je zboru na srce pokladal — čujte, deželno ministerstvo! ker Avstrija naša ne more več imeti državnega ministerstva. Krepkemu nasprotstvu naših poslancev dr. Tomana in Svetca, tirolskega poslanca dr. Greuterja, Poljaka Zyblikieviča in pa raztresenosti nemške stranke same se imamo zahvaliti, da je državni zbor — pokopal „deželno ministerstvo.“ Več tednov se je že šepetalo med to liberalno stranko, ktera ima zdaj večino v zboru, da se snujejo novi ministri, da temu in temu je državni kancelar Beust ponujal ministerstvo, pa da noben ni hotel postati minister; na poslednjih je baron Beust pustil — pri miru. To pa jim zopet ni bilo po volji, in ne da bi bili to stvar skuhal med seboj na tihoma, napravili so finančni odbor, da je predlagal zboru: naj prosi presvitlega cesarja, da izvoli deželno ministerstvo. S tem predlogom pa je „nemška liberalna“ stranka pokopala — deželno ministerstvo in samo sebe. Naj iz te važne seje povemo kaj več.

V imenu finančnega odbora je poročal poslanec bar. Tinti, da, ker imajo Ogri svoje deželno ministerstvo, mi pa ga nimamo, naj se presvitli cesar prosi, da se tudi za te dežele, ki so v našem državnem zboru zastopane, ustanovi posebno deželno ministerstvo. (Na 2 polovici zdaj razcepljena Avstrija mora po takem imeti trojne ministre: eni so za ogerske dežele, drugi za naše dežele, tretji za vse skupaj; pa saj lahko plačujemo ministrov po 12000 gold. še več, ker ima Avstrija toliko premoženja!)

Prvi zoper ta predlog se upré tirolski poslanec Greuter, rekši, da pred vsem treba, da se nam prava ustava dá, ker sama beseda „ustava“ ni nič. Za stvar pa, ki je še ni in ki ni znana, se ne more nihče navdušiti, kdor ni sanjač. Ponosna se sicer sliši beseda: „vse s pomočjo ustavne države“. Pa kaj je to? Naravnost vam povem tako-le: „vse s pomočjo ustavne države, država pa s pomočjo stranke, stranka pa je s pomočjo kluba, klub pa s pomočjo svojih kolovodjev — tu imate politično abcedo sedajnega časa! (Pravo!) V tej zbornici ne velja pravo za pravo, ampak ta ima pravo, kdor ima moč; le tistim se večí žakelj ovsa s politično svobodo pomolí, katerih je več in je tedaj strah pred njimi; manjši dežele pa so le podplati na škornjicah političnega napredka. Tirolska dežela je sicer majhna, pa je slavna v zgodovini svoji; jaz Tirolec nikakor ne morem glasovati z vami. Unidan ste vrata